

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2
RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS CHARACTERISTICS AND
STUDENT CARE SYSTEM OF SCHOOL UNDER NAKHON SRI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

¹พัทธราภรณ์ กงกล้าเลิศ Patraporn Konglumlead

²พระครูวุฒิชัยการโกศล PhrakhruWutthichaikarnkoston

^{1, 2}มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding Author E-mail: Patraporn02012536@gmail.com

Article Received: April 22, 2025. Revised: August 21, 2025. Accepted: August 23, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2) เพื่อศึกษาระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นการวิจัยแบบเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นผู้นำ รองลงมา คือ คุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ 2) ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ การส่งเสริมนักเรียน ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลิกภาพ (X₁) กับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y₁) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4) ความสัมพันธ์

ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 พบว่า ตัวแปรที่ตีค่าที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์(X_7) ด้านมนุษยสัมพันธ์(X_4) ด้านวิสัยทัศน์(X_6) ด้านความเป็นผู้นำ(X_5) ด้านบุคลิกภาพ(X_1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม(X_2) สามารถร่วมกันทำนายระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 สามารถอธิบายระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา, ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน

Abstract

This research aims to 1) 1) To study the characteristics of school administrators in schools in the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 2) To study the student assistance system of schools in the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 3) To study the relationship between the characteristics of school administrators and the student care system of schools in the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 4) Study of predictive variables of school administrators' characteristics affecting the student care system of schools in the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. This research is a quantitative research study using a sample questionnaire 327 people. Data analysis was performed using statistics, including: Frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research results found that 1) The characteristics of school administrators under the Office of the Primary Education Area, Nakhon Si Thammarat Area 2, overall, were at a high level. The aspect with the highest average value was leadership, followed by morality, ethics, and human relations. The aspect with the lowest average value was creativity. 2) The student care system of schools under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 2 is at a high level overall. The aspect with the highest average value is knowing students individually, followed by student promotion. The aspect with the lowest average value is prevention, assistance and solutions. 3) The relationship between the characteristics of school administrators and the student care system of schools in the Office of the Primary Education Area of Nakhon Si Thammarat Area 2 found that there was a positive relationship with statistical significance at the .001 level. When considering each pair, it was found that the pair with the highest relationship was the characteristics of school administrators (X) and the school student care system (Y), which had a very high positive relationship. Next was the characteristics of school administrators (X) and the school student care system (Y), which had a fairly high positive relationship. The aspect with the lowest correlation coefficient was the characteristics of school administrators, personality (X_1) and the student care system, in terms of knowing students individually (Y_1), which had a moderate positive relationship with

statistical significance at the .001 level. 4) The relationship between the characteristics of school administrators affecting the student care system of schools in the Office of the Primary Educational Service Area of Nakhon Si Thammarat Area 2 found that the best variables in predicting the impact on the student care system of schools were creativity (X7), human relations (X4), vision (X6), leadership (X5), personality (X1), and ethics (X2). They could jointly predict the student care system of schools (Y) with statistical significance at the .001 level. All 6 variables could explain the student care system of schools by 66.20 percent.

Keywords: Relationships, Characteristics of School Administrators, Student Care Support Systems

บทนำ

ในบริบทของการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับโดยไม่คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมของแต่ละบุคคล เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และสามารถใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และภูมิหลังทางวัฒนธรรม (ธนภัทร สุริยกุล, 2562)

ในยุคปัจจุบัน การพัฒนาและจัดการศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การสอนด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการดูแลและพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพจิต การพัฒนาทักษะทางสังคม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านนี้จึงได้กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาในทุกมิติของผู้เรียน โดยเน้นให้ทุกโรงเรียนจัดเตรียมทรัพยากรและระบบการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในทุกด้าน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่และเติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพสำหรับสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) การศึกษาในบริบทปัจจุบันจึงไม่เพียงแต่เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต แต่ยังเป็นการสร้างบุคลากรที่มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การสร้างระบบการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในทุกด้านจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การพัฒนาระบบการศึกษาที่ยั่งยืนยังต้องอาศัย ระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนจะได้รับการดูแลอย่างครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนด้านวิชาการ สุขภาพจิต หรือปัญหาส่วนตัวที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของพวกเขา ระบบช่วยเหลือนักเรียนนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้โรงเรียนสามารถติดตามและสนับสนุน การพัฒนาของนักเรียนในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและครบถ้วน โดยเกิดขึ้นผ่านความร่วมมือระหว่างครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่านักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งใน ด้านการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในสังคม (สุชาติ ศรีสงคราม, 2563)

ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนในโรงเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนพัฒนาการทาง การศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน ระบบช่วยเหลือนี้ไม่เพียงแต่สร้างโอกาสให้กับนักเรียนทุกคนในการ เข้าถึงการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน แต่ยังช่วยลดปัญหาทางพฤติกรรมและความไม่พร้อมในการเรียนรู้ ซึ่งอาจ

เกิดขึ้นจากปัจจัยส่วนบุคคลหรือสภาพแวดล้อมที่นักเรียนเผชิญอยู่ การสร้างระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องครอบคลุมการเฝ้าระวัง การป้องกัน การให้คำปรึกษา และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตนักเรียน ระบบนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการกับปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ เช่น ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาครอบครัว หรือปัญหาสุขภาพจิต ทั้งนี้การสนับสนุนจากครูและผู้บริหารที่มีความเข้าใจในบริบทเฉพาะของแต่ละโรงเรียนจะช่วยให้ระบบการดูแลนักเรียนมีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิชญ์กานต์ สุริยะ, 2563)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน หนึ่งในบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาคือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียน ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนอย่างรอบคอบและการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม รวมถึงการสนับสนุนและกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ (จิรศักดิ์ จิตตกุล, 2562) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การบริหารงานทั่วไปเท่านั้น แต่ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำที่สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับโรงเรียน ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งระบบนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือประสบปัญหาทางพฤติกรรม (กิตติศักดิ์ ประเสริฐวงศ์, 2564)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ซึ่งมีความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ การศึกษาด้านนี้จะช่วยให้เข้าใจบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการสร้างระบบช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในทุกมิติ ทั้งในด้านการเรียนรู้ การพัฒนาพฤติกรรม และการเสริมสร้างทักษะชีวิต (สุภัทสร สุริยะ, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (2567) ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 101 ถนนชัยชุมพล ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานแห่งนี้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่หลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจและมีความหลากหลายในบริบทการศึกษาทำให้มีการเข้าถึงการศึกษาและทรัพยากรที่จำเป็น ส่งผลให้โรงเรียนและผู้บริหารต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เนื่องจากระบบช่วยเหลือนักเรียนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียน การดูแลนักเรียนอย่างครอบคลุมไม่เพียงแต่ช่วยแก้ไขปัญหาพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ แต่ยังช่วยสนับสนุนการพัฒนานักเรียนในทุกมิติ ตั้งแต่ด้านวิชาการไปจนถึงทักษะชีวิต การที่ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดการระบบนี้จึงเป็นปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ประโยชน์จากการศึกษานี้คือการพัฒนาแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างระบบช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีทักษะและคุณลักษณะที่ดีจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสเติบโตและพัฒนาศักยภาพได้เต็มที่ นอกจากนี้ยังช่วยลดปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างทันที่ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการดูแลนักเรียนอย่างครบวงจร การศึกษานี้ยังมีประโยชน์ในการนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในเขตพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยใช้ผลการวิจัยเพื่อ

พัฒนาทักษะของผู้บริหารให้สามารถจัดการระบบช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาทั้งระบบดีขึ้น นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและมีโอกาสเติบโตในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
4. เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้
 - 1.1 ตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม 3) ด้านความรู้ ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านความเป็นผู้นำ 6) ด้านวิสัยทัศน์ และ 7) ด้านความคิดสร้างสรรค์
 - 1.2 ตัวแปรตาม คือ ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชากร ได้แก่ ได้แก่ ครูในสำนักงานพื้นที่ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,137 คน จากจำนวน 188 โรงเรียน จากการเทียบตาราง Krejcie & Morgan (1970) โดยมีค่าระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95 % จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sample) ดังนี้ 1) ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอในเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 2) สุ่มตัวอย่างโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากชื่อโรงเรียนและจับฉลากชื่อครูแต่ละโรงเรียน
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม 3) ด้านความรู้ ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านความเป็นผู้นำ 6) ด้านวิสัยทัศน์ และ 7) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และตอนที่ 3

แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้ 1) นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหาสาระสำคัญ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 2) นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงครววิจัย (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งผล IOC เท่ากับ 1.00 โดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3) นำแบบสอบถามทดลองใช้ Try Out กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแล้วนำค่าคะแนนคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอน บาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.990

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และค่าร้อยละเพื่อนำไปสรุปลักษณะของกลุ่มประชากร 2) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) หาความสัมพันธ์โดยใช้การคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) 4) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม 1 ตัว เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์ หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นผู้นำ รองลงมา คือ คุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์

ตารางที่ 1 ระดับของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 2

ด้านที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.05	0.58	มาก
2	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.09	0.60	มาก
3	ด้านความรู้ ความสามารถ	4.07	0.57	มาก
4	ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.09	0.59	มาก
5	ด้านความเป็นผู้นำ	4.11	0.58	มาก
6	ด้านวิสัยทัศน์	4.06	0.61	มาก
7	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.02	0.59	มาก
ภาพรวม		4.03	0.48	มาก

2. ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ การส่งเสริมนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ตารางที่ 2 ระดับการดำเนินงานระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

ด้านที่	ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.98	0.53	มาก
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.86	0.63	มาก
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.90	0.66	มาก
4	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	3.79	0.65	มาก
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.81	0.64	มาก
ภาพรวม		3.87	0.54	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลิกภาพ (X_1) กับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y)					ผลรวม
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	
X_1	.487***	.537***	.499***	.560***	.550***	.615***
X_2	.517***	.610***	.559***	.562***	.606***	.665***
X_3	.554***	.588***	.543***	.551***	.560***	.655***
X_4	.577***	.646***	.578***	.636***	.611***	.706***
X_5	.556***	.609***	.586***	.590***	.584***	.693***
X_6	.582***	.692***	.602***	.575***	.593***	.702***
X_7	.589***	.633***	.615***	.599***	.590***	.710***
ผลรวม $X_{รวม}$.680***	.762***	.718***	.730***	.729***	.854***

4. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์(X_7) ด้านมนุษยสัมพันธ์(X_4) ด้านวิสัยทัศน์ (X_6) ด้านความเป็นผู้นำ(X_5) ด้านบุคลิกภาพ(X_1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม(X_2) สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 สามารถอธิบายการดำเนินงานระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเสนอการคัดเลือกตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา เข้าสู่สมการการพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการทำนายระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนน มาตรฐาน	t	Sig.
	B	Std. Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.290	.146		1.984	.048
ด้านบุคลิกภาพ (X_1)	.105	.045	.114	2.369	.018
ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_2)	.107	.047	.119	2.264	.024
ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_4)	.185	.049	.200	3.732	.000
ด้านความเป็นผู้นำ (X_5)	.123	.051	.132	2.409	.017
ด้านวิสัยทัศน์ (X_6)	.121	.051	.135	2.364	.019
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_7)	.240	.047	.216	5.112	.000

R = .813, R² = .662, Adjusted R² = .655, S.E.-EST = .321, F = 5.124, Sig. = .024

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเป็นผู้นำ รองลงมาคือ คุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความคิดสร้างสรรค์นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาจากงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่ศึกษาในเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยของกฤษณะ มีสุข (2566) วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพตะวันออก พบว่าความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำสูงจะสามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ในการบริหาร และงานวิจัยของปรียาภัทร ศรีไกร (2565) วิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นผู้นำ ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงงานวิจัยของพัชริภา ศรีลัมภ์ (2565) วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้านมนุษยสัมพันธ์ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวเรศ ประคู้ (2564) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่ได้รับการยอมรับในทุกกลุ่มการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรมจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ควรให้ความสำคัญความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา การที่ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำอาจสะท้อนถึงการขาดทักษะในการคิดสร้างสรรค์และการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับการวิจัยของสิริขวัญ อัจฉิวิชัย (2565) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว หากขาดทักษะในการคิดสร้างสรรค์เพื่อปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ผู้บริหารไม่สามารถนำเสนอนวัตกรรมหรือแนวทางใหม่ๆ ได้

2. จากผลการวิจัยระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการจัดการดูแลนักเรียนที่ดีและให้ความสำคัญกับความต้องการของนักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้ระบบดูแลนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุงในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภัทร ศรีไกร (2565) วิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และให้ความสำคัญด้านการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนา และด้านการส่งต่อ เช่นเดียวกับงานวิจัยของกฤษณะ มีสุข (2566) ซึ่งวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ และด้านการคัดกรองนักเรียน และควรพัฒนาเพื่อให้ระบบดูแลนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

3. ผลการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลายด้าน การวิจัยดังกล่าวยืนยันความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีผลโดยตรงต่อระบบการดูแลนักเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้นำการศึกษาไม่เพียงแต่ต้องมี

ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพแต่ยังต้องมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจในนักเรียนเป็นรายบุคคลและสามารถตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของอาริชา วัฒนครใหญ่ (2560) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานวิจัยของ Janice Serenio Alqulzar (2013) วิจัยเรื่อง Characteristic of School Administrators as Predictors of Instructional Management Leadership ที่พบว่า ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และการตัดสินใจที่ดีสามารถเป็นผู้นำด้านการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดที่ว่าความสามารถในการจัดการภายในโรงเรียนและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการดูแลนักเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของพัชริภา ศรีลัมภ์ (2565) วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และปรียาภัทร ศรีไกร (2565) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่พบว่า การเข้าใจและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดูแลนักเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เช่น ในยุค New Normal ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการมีทักษะในการดูแลนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพราะการสร้าง ความเข้าใจในปัญหาของนักเรียนที่หลากหลายเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างระบบการดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

4. จากผลการวิจัยตัวแปรพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน ของโรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 การพยากรณ์ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนสามารถทำได้โดยใช้ตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่สำคัญ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ มนุษยสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพ และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสามารถทำนายผลได้ถึง 66.20% ของการดำเนินงานระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ มีสุข (2566) วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ที่พบว่า การบริหารระบบช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดทำนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองที่แตกต่างกันตามระดับการศึกษาของครู หรือการวิจัยของปรียาภัทร ศรีไกร (2565) วิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ก็พบว่า ผู้บริหารควรมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคัดกรองนักเรียนและการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะเดียวกัน งานวิจัยต่างประเทศอย่างเช่น Janice Serenio Alqulzar (2013) วิจัยเรื่อง Characteristic of School Administrators as Predictors of Instructional Management Leadership ที่พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี เช่น วิสัยทัศน์ การจัดการการเรียนการสอน และภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของ

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนและสามารถส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในโรงเรียน ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลในการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่การส่งเสริมการเรียนรู้และการป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้ง การพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการใส่ใจ โดยเฉพาะในด้านวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรและนักเรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากงานวิจัยครั้งนี้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่

1. บุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี น่าเชื่อถือ อ่อนน้อมถ่อมตน พุดจาสุภาพ ไพเราะและแสดงบทบาทในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. คุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินงานในบทบาททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความยุติธรรม โปร่งใสและเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถจะสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถแก้ไขปัญหา รับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

4. มนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการติดต่อสื่อสารกับชุมชน ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย มีการเปิดโอกาสให้ทุกๆ ฝ่ายแสดงความคิดเห็นต่างๆ

5. ความเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ กำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษากล้าคิดและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินงานแก่บุคลากร

6. วิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิด มุมมองหรือภาพอนาคตในการกำหนดเป้าหมายและการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ การมีวิสัยทัศน์ที่ดี ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

7. ความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา มองปัญหาที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาส คิดค้นหาวิธีในการแก้ปัญหาที่แตกต่างจากเดิมๆ และเปิดรับแนวคิดใหม่จากบุคคลรอบข้าง สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้วิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการคิดและตัดสินใจอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการศึกษาในทิศทางที่ทันสมัย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทั้งด้านทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม และด้านเชิงบวก ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สมบูรณ์แบบ

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างระบบการให้คำปรึกษาและการป้องกันปัญหาในนักเรียน โดยการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่เด็กและผู้ปกครอง และจัดระบบการให้คำปรึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างทันทั่วทั้งที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ที่ ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2.3 ควรศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). คู่มือการจัดการระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาการศึกษา.
- กฤษณะ มีสุข. (2566). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก. วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขต ร้อยเอ็ด, 2(2), 27-42.
- กิตติศักดิ์ ประเสริฐวงศ์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดูแลนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรศักดิ์ จิตตกุล. (2562). การบริหารจัดการระบบช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยการศึกษา.
- ธนภัทร สุริยกุล. (2562). การสร้างความเท่าเทียมในการศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปรียาภัทร ศรีไกร. (2565). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขต ร้อยเอ็ด, 2(3), 1-12.
- พัชริกา ศรีลัมภ์. (2565). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(9), 199-209.
- ยุวเรศ ประดู. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารการวัดประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์, 2(1), 47-57.
- วิษญ์กานต์ สุริยะ. (2563). การวางแผนและแก้ไขปัญหาโรงเรียนในโรงเรียน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2567) . แผนพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช.
- สิริขวัญ อางวิชัย. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่สอด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุชาติ ศรีสงคราม. (2563). ระบบช่วยเหลือนักเรียนในบริบทของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุภัสสร สุริยะ. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการระบบช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ.

- อาริษา วัฒนศรีใหญ่. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Cronbach, L. J. (1990) Essentials of Psychological Testing. 5 th ed. New York: Harper Conllins Publishes.
- Janice Serenio Alquizar. (2013). Characteristic of School Administrators as Predictors of Instructional Management Leadership. Thesis. University of Mindanao Davao City.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.